



UNIwersytet GDAŃSKI
KATEDRA ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA

81-824 Sopot, ul. Armii Krajowej 101,
tel. (058) 523-14-17
e-mail: oiz.wzr@ug.edu.pl

Sopot, 8 kwietnia 2021 r.

Wydział Zarządzania P.Cz.
Sekretariat

dr hab. Jarosław Waśniewski, prof. Uniwersytetu Gdańskiego
Wydział Zarządzania
Uniwersytet Gdański

Wpł. dn: 23.04.2021

**Ocena dorobku naukowego dr Beaty Detyna¹ w
związku z wnioskiem z 22 maja 2020 r. o
przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o
zarządzaniu i jakości**

Przesłanki formalne opracowania recenzji

Podstawę formalną przygotowania recenzji stanowi:

- Pismo Pani dr hab. Agaty Mesjasz - Lech, prof. PCz, Przewodniczącej Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości, z dnia 28 października 2020 r., Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska
- Uchwała Nr 61/2020 Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości z 27 października 2020 r. w związku z pismem Pana prof. dr hab. Bronisława Sitka informującym mnie o wyborze do składu komisji habilitacyjnej, z dnia 29 września 2020 r. przez Radę Doskonałości Naukowej w/w postępowaniu
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 221, ust.1. (Dz. U. z 2018 r. poz.1668 ze zmi.)

Materiały (zbindowane) otrzymane do recenzji opisane jako:

1. Wniosek przewodni z dnia 22 maja 2020 roku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości
2. Monografia: „Dojrzałość procesowa szpitali a jakość usług medycznych”
3. Autoreferat (opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej)
4. Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości

wpłynęły do Katedry Organizacji i Zarządzania na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego w dniu 2 listopada 2020 roku. Fizycznie zostały odebrane przeze mnie 1 grudnia 2020 roku. Wersja elektroniczna zawiera:

¹ W opinii tej zamiennie będą stosowane również określenia Habilitantka, Wnioskodawczyni oraz Autorka



1. Wniosek przewodni_Beata_Detyna
2. Dane wnioskodawcy_Beata_Detyna
3. Dyplom_kopia_dr_Beata_Detyna
4. Autoreferat_Beata_Detyna
5. Wykaz osiągnięć Naukowych_Beata_Detyna
6. Dokumenty potwierdzające_do wniosku_RDN

Do Wniosku nie zostały dołączone załączniki w wersji anglojęzycznej oraz recenzje wydawnicze. Nie została też dołączona pozostała (wybrana) część dorobku naukowego Wnioskodawczyni oraz analiza bibliometryczna dorobku Habilitantki wykonanej przez Bibliotekę Politechniki Częstochowskiej. Załączniki te nie są wymagane, ale hipotetycznie pomogłyby w budowaniu rozpoznawalności międzynarodowej Wnioskodawczyni. Struktura dokumentacji wskazuje, że Habilitantka kierowała się zaleceniami opublikowanymi przez Radę Doskonałości Naukowej na swoje stronie <https://www.rdn.gov.pl/postepowanie-habilitacyjne.html> ułatwiający sporządzenie wniosku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

W części merytorycznej recenzja zawiera:

1. Przebieg kariery zawodowej Wnioskodawczyni (Sylwetka Habilitantki)
2. Ocena aktywności dydaktycznej, popularyzującej naukę, działalności organizacyjnej i współpracy międzynarodowej
3. Merytoryczna ocena dorobku naukowo – badawczego
 - a. Charakterystyka osiągnięcia naukowego, wskazanego przez Habilitantkę, jako podstawa do wnioskowania o procedowanie w zakresie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego
 - b. Ocena pozostałej aktywności naukowej
4. Sumaryczna ocena aktywności naukowej, eksperckiej dydaktycznej i organizacyjnej
5. Cytowania
6. Konkluzja

1. Przebieg kariery zawodowej Wnioskodawczyni.

Habilitantka studia wyższe ukończyła w 2002 r. na Wydziale Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu. Praca magisterska pt. Wpływ reformy systemu opieki zdrowotnej na organizację i mechanizmy funkcjonowania Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wałbrzychu obroniła na kierunku ekonomia w specjalności zarządzanie przedsiębiorstwem. Swoją karierę zawodową związała ze szkolnictwem wyższym. W latach 2002 – 2008 pracowała w formie umowy zlecenia w Wałbrzyskiej Wyższej Szkole Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu w charakterze pracownika naukowo - dydaktycznego. Rok 2004, do dnia dzisiejszego jest początkiem współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu na stanowisku starszego wykładowcy. W tym czasie (2008 r) powołana została na funkcje administracyjne poczynając od Z-cy dyrektora, a następnie od 2014 dyrektora Instytutu Przyrodniczo – Technologicznego. W 2010 r została senatorem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu.

2. Ocena aktywności dydaktycznej, działalności organizacyjnej, popularyzującej naukę i współpracy międzynarodowej

Habilitantka w swoim autoreferacie w punkcie szóstym przywołuje **osiągnięcia dydaktyczne**. Zaprezentowane zostały w sposób syntetyczny, chronologiczny i pełny. Swoją przygodę opartą na pracy ze studentami rozpoczęła po obronie pracy magisterskiej. Pierwszym miejscem pracy Habilitantki była Wałbrzyska Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu. Z początku były to zajęcia praktyczne z mikroekonomii, makroekonomii i zarządzania logistycznego. Ćwiczenia i wykłady rozpoczęła prowadzić od 2004 roku równoległe z rozpoczęciem pracy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, gdzie pracuje do dnia dzisiejszego. W WWSZiP w Wałbrzychu zakończyła współpracę w roku 2008. W głównym nurcie zainteresowań dydaktycznych Habilitantki znajdują się przedmioty z zakresu ekonomii, statystyki, logistyki oraz zarządzania. Aktualnie prowadzi zajęcia na czterech kierunkach. Kierunek logistyką – są to studia inżynierskie, gdzie prowadzi normalizację zarządzania jakością w logistyce, techniki decyzyjne i organizatorskie, a także metodykę badań i projektów w logistyce. Na kierunku logistyka – studiach drugiego stopnia prowadzi branżowe systemy zarządzania jakością i sztukę autoprezentacji. Na kierunku techniki dentystyczne prowadzi organizację i zarządzanie w ochronie zdrowia. Na kierunku kosmetyka prowadzi przedmiot podstawy pisania prac dyplomowych z elementami statystyki. W tym czasie prowadziła też między innymi przedmioty, jak: TQM, Zarządzanie jakością, Pracownia inżynierska, Kierowanie zespołami ludzkimi. Nadmienić należy, że biorąc pod uwagę staż pracy Habilitantki (doktorat w 2009 r.) liczba wypromowanych 37 absolwentów (pierwszego stopnia), nie jest imponująca. W Autoreferacie nie znalazłem informacji o pracach recenzowanych w procesie obrony. Nie znajdują też informacji o realizowanym w procesie kształcenia studentów pensum dydaktycznego. Nie była również promotorem pomocniczym w procesie promowania doktorantów. Jednakże z załączonego zestawienia wynika, że Habilitantka od samego początku realizuje zajęcia w obszarze swojej specjalizacji, co ocenić należy zdecydowanie jako Jej mocną stronę.

Jako swoje **osiągnięcia organizacyjne** Habilitantka przytoczyła zestaw pogrupowanych działań w zakresie:

- 1) Wdrażania systemów zapewnienia jakością w PWSZ AS (2008-2020). Pełniła tam szereg ról poczynając od członka, niejednokrotnie też przewodniczyła licznym zespołom. Aktualnie: a) (od 2017) pełni funkcję pełnomocnika Rektora ds. współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym; b) zastępca przewodniczącego Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia przy Instytucie Przyrodniczo – Technicznym, na kierunku logistyka, w PWSZ AS; c) członek Uczelnianej Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich.
- 2) Działania organizacyjne w zakresie opracowania programów kształcenia. W roku 2008 pełniła funkcję zastępcy, a następnie od 2014 r. funkcję dyrektora Instytutu Przyrodniczo – Technicznego PWSZ AS w Wałbrzychu. W roku 2016 pełniła ważną funkcję zastępcy przewodniczącego Zespołu opracowującego efekty i program kształcenia, a w roku 2018 opracowała program i pełniła funkcję kierownika studiów podyplomowych pn. Lean Management Toolbox w PWSZ AS (niestety nie podała informacji, co do ilości edycji tych studiów). Habilitantka lubi posługiwać się zwrotem „liczne” w stosunku do listowania swojego dorobku. W ramach tego dorobku zauważyć należy, że od 2010 r. zasiada w Senacie PWSZ AS, jest też członkiem Rady Biblioteczno – Wydawniczej PWSZ AS (od 2008), członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej (od 2016), oraz opiekunem studenckich kół naukowych. Wśród swoich działań organizacyjnych wymienia również działania koordynacyjne w zakresie współpracy ze szkołami średnimi i przedsiębiorstwami.

- 3) Działania w zakresie uruchomienia nowego kierunku pierwszego stopnia – zarządzanie.
- 4) Działania odnoszące się do koordynacji współpracy pomiędzy pracownikami naukowo – dydaktycznymi PWSZ AS, w tym redagowanie dwóch cyklicznie ukazujących się monografii naukowych: Logistyka. *Współczesne wyzwania* oraz drugiej *Administracja publiczna – zagadnienia prawne i koncepcje zarządzania*.

W tym zakresie działalność Pani Doktor Beaty Detyna ocenić należy wysoko, gdyż jej działania przekładają się na poprawę efektywności nie tylko lokalnych struktur władzy, ale również szeroko rozumianego sektora publicznego. Zauważyć jednak należy krytycznie, że dorobek w tym zakresie został również wymieniony w części osiągnięcia dydaktyczne. Wykazanie w tym miejscu (p. 4) redakcji w/w monografii jest działaniem naukowym, a nie organizacyjnym.

W zakresie dotyczącym **popularyzacji nauki i współpracy międzynarodowej** w autoreferacie znaleźć można kilka (10) przytoczonych przez Habilitantkę wydarzeń. Generalnie dotyczą one Jej aktywnego udziału w postaci wygłoszenia wykładu lub uczestnictwo w pracach gremiów promujących kierunki inżynierskie, w szczególności logistykę. Odniesić można wrażenie, że najczęściej, że prelekcje te powstawały na bazie współpracy z kołami naukowymi. Wnioskodawczyni w autoreferacie nie odnotowała współpracy międzynarodowej, a zatem uznać należy, że takowa nie występowała. Wnioskodawczyni nie przytoczyła informacji o swojej współpracy międzynarodowej, co należy uznać za słabą stronę w jej karierze oraz dorobku naukowym.

Przywołany dorobek w każdym z tych obszarów jest wystarczający, choć zróżnicowany. Obszary te należy ocenić pozytywnie, czego wynikiem są uzyskane nagrody Rektora za działalność głównie dydaktyczną – organizacyjną (w ilości 10). W 2015 r. otrzymała również nagrodę drugiego stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne. Fundacja Banku Zachodniego WBK SA „Santander Universidades” ufundowała stypendium (2015/2016) za osiągnięcia naukowe oraz zaangażowanie w pracę na rzecz PWSZ AS. Otrzymała również wyróżnienie przez Radę Wydziału Zarządzania i Informatyki i Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu za pracę doktorską, choć to wyróżnienie nie powinno zostać wykazane, ze względu na okres obejmujący dorobek odnoszący się do uzyskania stopnia doktora.

3. Merytoryczna ocena dorobku naukowo – badawczego

- a. Charakterystyka osiągnięcia naukowego, wskazanego przez Habilitantkę, jako podstawa do wnioskowania o procedowanie w zakresie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego

Wnioskodawczyni jako swoje osiągnięcie naukowe będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przedstawiła monografię naukową pt.: „*Dojrzałość procesowa szpitali a jakość usług medycznych*”, opublikowaną przez Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej w 2020 r. w Częstochowie (ISBN: 978-83-7193-735-4). Książka ta stanowi zwięźczone dorobku naukowo – badawczego Habilitantki i lokuje się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Recenzję wydawniczą sporządzili dr hab. inż. Agnieszka Bitkowska, prof. Politechniki Warszawskiej oraz dr hab. Magdalena Syrkiewicz – Światała, prof. Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Ze względu na treść Wniosku recenzent odniósł się tylko do przedstawionej w nim monografii.

Całościowe spojrzenie na przedstawioną we wniosku monografię „*Dojrzałość procesowa szpitali a jakość usług medycznych*” będącą podstawą wnioskowania o nadanie stopnia doktora

habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości pozwala wyciągnąć wniosek, że jest ona wynikiem prowadzonych przez Habilitantkę badań naukowych oraz jej ogólnego rozwoju, w tym wynikającego z doświadczeń dydaktycznych, jak również praktycznych. Problematyka zarządzania, w szczególności z wykorzystaniem podejścia procesowego (str.14) i to w tak skomplikowanych organizmach jakimi są szpitale zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ obejmuje zarówno zjawiska gospodarcze, jak i społeczne. Permanentny brak zasobów, do których w szczególności należą zasoby kadrowe i finansowe wymusza na menadżerach systemu opieki zdrowotnej, a ochrony zdrowia w szczególności ich optymalizację. Monografia ta wychodzi naprzeciw tym zagadnieniom wpisując się we wzrostowy trend publikacji dotyczących zarządzania i optymalizacji zasobów w opiece zdrowotnej, w tym przypadku w szpitalnictwie, bo jak zauważa na str. 48 istnieje *'wyraźny deficyt dotyczący publikacji w zakresie badań poziomu dojrzałości procesowej szpitali'*. Zagadnienia te do niedawna lokowały się w sferze niszowej badań naukowych, a to za sprawą chociażby specyfiki i skomplikowanej materii związanej ze zdrowiem a więc najcenniejszą wartością dla człowieka. Doświadczenia ostatnich trzech dekad wskazują wyraźnie, że próbujemy zaszczyć rozwiązania wolnorynkowe na regulowanym rynku usług medycznych. Ze względu na delikatną materię, jaką jest życie i zdrowie pacjentów podmioty lecznicze muszą w sposób szczególny konfigurować rozwiązania organizacyjne i organizować procesy pracy. Rozwój nauk medycznych i nauk o zdrowiu pozwala na osiąganie coraz lepszych wyników w procesie leczenia pacjentów. Dawniej obowiązywał w tym względzie termin „*sztuka lekarska*” a teraz ze względu m. in. na rozmiar prowadzonej przez podmioty lecznicze działalności istotne jest odpowiednie zorganizowanie pracy, aby w sposób jak najbardziej efektywny doprowadzić do rozwiązania problemu medycznego, czyli poprawy szeroko rozumianego zdrowia pacjentów. Przekłada się to w ostatecznym rozrachunku na unikanie nie tylko błędów medycznych (str. 66), ale generalnie na całościową jakość usług medycznych. W procesie identyfikacji przesłanek i formułowania problemów badawczych wymaga to od badacza ogromnej staranności. W przypadku identyfikacji organizacji szpitalnej w ujęciu strukturalnym i relacyjnym widzimy, że ujęcie procesowe w organizacjach opieki zdrowotnej jest bardzo chętnie implementowane, a to chociażby za sprawą wymogów systemów ISO, czy uzyskiwanej akredytacji. Umiejętność przełożenia wiedzy teoretycznej na rozwiązania empiryczne i odwrotnie jest w tym przypadku kluczem do sukcesu. Habilitantka niewątpliwie posiada gruntowną wiedzę z tego zakresu, co zauważyć można we wspomnianej już jej działalności, w tym również nie wymienionej - eksperckiej. Dostrzeżenie przez Habilitantkę problemu odnoszącego się w istocie do ujęcia wielopłaszczyznowego i skomplikowanego badanych procesów również uznać należy za pozytywną stronę dysertacji (monografii). Szkoda, że Habilitantka tak mało miejsca poświęciła teoretycznemu ujęciu problemu efektywności, a w zasadzie wcale, choć do niej w treści nawiązuje, gdyż specyfika zarządzania organizacją publiczną i niepubliczną, a także badała, różni się, zatem poziom efektywności pracy i organizacyjnej też będzie różny. W tym przypadku nie wystarczy krótkie wprowadzenie w temat i równie syntetyczne ujęcie procesu badania właściwego. Pomimo tego, że tematyka monografii wpisuje się w aktualne trendy badawcze, to niesie za sobą również aspekt użyteczności związany z możliwością implementacji opisanego rozwiązania. Z punktu widzenia naukowego pomysł badawczy określony w identyfikacji problemu badawczego powinien lokować się w zidentyfikowanej luce badawczej, cechować zaś się powinien nowością (nowatorskością), a w szczególności oryginalnością. Tak też Habilitantka próbowała go ująć. W ocenie recenzenta stanowi to w ujęciu całościowym nowatorskie, oryginalne i na wskroś rzetelne opracowanie problemu naukowego ważnego dla rozwoju teorii dyscypliny. Przechodząc do omówienia otrzymanego dzieła, sekwencyjnie odniosłem się do poszczególnych jego części.



Tytuł monografii jest ciekawy i wprost sugeruje zależność pomiędzy dojrzałością realizowanych w szpitalu procesów a jakością świadczonych usług. Na pierwszy rzut oka zależność ta jest oczywista, jednakże Autorka w monografii poddaje je szczegółowej analizie aby ostatecznie zaproponować swój autorski model. Takie ujęcie tematyki w tytule sugeruje, że czytelnik może oczekiwać wiedzy dotyczącej metodyki usprawniania procesów w kierunku optymalizacji wykorzystywanych w nich zasobów w kierunku podniesienia ogólnej jakości pracy, w tym satysfakcji pacjentów. Przyjąć można więc, że Habilitantka w ten właśnie sposób zdefiniowała lukę teoretyczną w teorii dyscypliny.

Autorka za cel główny pracy (str. 16) przyjęła: „*zbadanie zależności pomiędzy dojrzałością procesową szpitali a jakością świadczonych usług medycznych*”. Cel ten odzwierciedla praktycznie tytuł opracowania. W jakim stopniu nawiązuje też do stwierdzenia W. Łukasiewicza, że „dojrzałość procesowa jest swoistym wyznacznikiem dojrzałości jakościowej organizacji². Aby ten cel zrealizować sformułowała następujące cele szczegółowe:

- 1) *Usystematyzowanie terminologii w zakresie dojrzałości procesowej oraz jakości usług medycznych, w tym zaproponowanie definicji dojrzałości procesowej szpitala, jakości usług medycznych, jakości usług medycznych oraz jakości procesów w usługach medycznych;*
- 2) *Analizę i ocenę opisanych w literaturze modeli dojrzałości procesowej w kontekście ich użyteczności w środowisku szpitalnym;*
- 3) *Przygotowanie autorskiego, wielowymiarowego modelu oceny dojrzałości procesowej szpitali MMP-H;*
- 4) *Przygotowanie formularza ankietowego oceny dojrzałości procesowej, spójnego z modelem MMP-H*
- 5) *Przeprowadzenie analizy i oceny poziomu dojrzałości procesowej polskich szpitali - na podstawie badań empirycznych opartych na autorskim modelu i formularzu ankietowym skierowanym do wszystkich 951 szpitali...;*
- 6) *Przeprowadzenie analizy zależności pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej szpitali a jakością usług medycznych, przy uwzględnieniu poziomu satysfakcji pacjentów z usług medycznych...*

Problem badawczy (str. 17) został sformułowany w postaci pytania „*Czy istnieje zależność pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej szpitali a jakością świadczonych usług badawczych?*”. Problemowi temu przyświecały postawione szczegółowe pytania badawcze odnoszące się m. in. do zidentyfikowania poziomu świadomości pracowników i satysfakcji pacjentów w zakresie dojrzałości procesowej i czy ma to związek z posiadanym certyfikatem ISO? Autorka odniosła się w tych problemach do wszystkich grup procesów, tj. zarządczych, podstawowych i pomocniczych (jak pisze na str. 66 np. IT będących w konsekwencji remedium na brak kadr medycznych) skupiając je ostatecznie w diagnozie problemów i barier dotyczących doskonalenia i prawidłowego funkcjonowania podejścia procesowego. Na tej podstawie postawiona została hipoteza badawcza (str.18) o charakterze oczywistym, że: „*im wyższy poziom dojrzałości procesowej szpitali, tym wyższa jakość świadczonych usług medycznych*”. W tym zakresie część postawionych hipotez też wydaje się oczywista, jak np. H1-H7 odnoszące się do identyfikacji poziomu dojrzałości procesowej w zakresie wiedzy i umiejętności pracowników oraz realizowanych przez szpitale procesów. H8-H9 stanowią ciekawe z punktu widzenia poznawczego zdefiniowanie sfery badawczej odnosząc ją do badania rzeczywistego i subiektywnego poziomu dojrzałości procesowej w kontekście wybranych parametrów. Bardzo ciekawe jest też założenie w H11 polegające na zbadaniu czy ISO wpływa na wyższy poziom dojrzałości procesowej w szpitalach. Takie ujęcie celu i problemu badawczego sugeruje podejście prognostyczne prowadzące do zaproponowania

² Łukasiewicz W., *Dojrzałość organizacji zarządzanej projakościowo*, PWE, Warszawa, 2016, str. 96

nowego, pełniejszego modelu. W takiej konwencji postawione hipotezy stanowią element weryfikacji diagnostycznej niezbędnej w procesie budowy modelu. W tym kontekście praca mogła zawierać już w tytule deklarację stworzenia modelu.

Prezentacja motywacji podjęcia badań osadzona jest gruntownie i szerokiej analizie i dyskusji problemu prowadząc w konsekwencji do powstania teoretycznego modelu. Zagadnienia te opisane zostały w pierwszych dwóch rozdziałach. W rozdziale pierwszym dokonana została poprawna analiza doniesień krajowych i światowych odnoszących się do dojrzałości procesowej organizacji i możliwości jej implementacji w szpitalach. W sposób kompetentny zebrane zostały rozważania terminologiczne odnoszące się do procesów i płaszczyzn działania organizacji szpitalnej. Autorka często posługuje się zwrotem efekt/ efektywność działania niestety nie definiując tego pojęcia, utożsamiając je właściwie tylko z uzyskanymi wynikami. Oprócz dokonanych klasyfikacji z zakresu dojrzałości procesowej na uwagę zasługuje podrozdział 1.3. odnoszący się do analizy specyfiki sektora opieki zdrowotnej w kontekście zarządzania procesowego w szpitalach. Niestety nie dokonano w nim rozróżnienia definicyjnego pomiędzy sektorem opieki zdrowotnej a innymi podsystemami, np. ochrony zdrowia. W rozdziale drugim odnoszącym się do zagadnień jakości usług medycznych w świetle ewaluacji i doskonalenia procesów Autorka słusznie dokonuje rozważań zaczynając od charakterystyki usługi medycznej z punktu widzenia jej struktury oraz cech. Autorka na bazie krytycznego przeglądu literatury dokonała analizy wdrażanych zewnętrznych systemów zarządzania jakością oraz metod i narzędzi monitorowania procesów szpitalnych w kontekście doskonalenia jakości usług medycznych. Zauważa, że jakość cechuje się złożonością i wielowymiarowością, co wskazuje na konieczność dokładnego rozpoznania specyfiki procesów, uwarunkowań ich realizacji, znajomości wymaganych i stosowanych procedur, a także co ważne rozpoznania różnych grup interesariuszy. Autorka nie dokonała jednak wyjaśnienia klasyfikacji podprocesów w obszarze procesów zarządczych, podstawowych i pomocniczych. Nie do końca rozumiem dlaczego zarządzanie finansami jest przypisane do procesów zarządczych a zarządzanie zasobami ludzkimi do procesów wspomagających (str. 126). Rozdział trzeci stanowi ujęcie metodologiczne. Zaprezentowany został w nim model postępowania badawczego oraz wymienione metody i techniki badawcze. Zastosowano metodę obserwacji, monograficzną, indywidualnych przypadków, sondażu diagnostycznego, analizy i krytyki piśmiennictwa, analizy i konstrukcji logicznej a także metodę statystyczną. Scharakteryzowana została również w ujęciu statystycznym próba badawcza. W rozdziale czwartym Autorka dokonuje prezentacji Autorskiego wielowymiarowego modelu oceny dojrzałości procesowej szpitali (MMPH-H), gdyż jak zauważa na str. 15 „*Opisane w literaturze modele dojrzałości dedykowane szpitalom nie dają możliwości badania zależności pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej a dokonaniem szpitala jakości świadczonych usług*”. Zaprezentowany model jest wynikiem dokonanej weryfikacji w wyniku wcześniej przeprowadzonych badań pilotażowych. Czytelność prowadzonego przez Autorkę wywodu podnosi zamieszczenie w tym rozdziale monografii przykładowego arkusza ewaluacji poziomu dojrzałości procesowej. Rozdział piąty stanowi prezentację uzyskanych wyników badań. a nawet jeśli, to jak zauważa na str. 59 opierają się na relatywnie próbach badawczych. Autorce udało się zebrać wyniki badań ze 122 szpitali (na 951 wysłanych kwestionariuszy ankiet). Uzyskane wyniki odnoszą się do zdefiniowanych głównych kryteriów i obszarów działania. Uzyskane wyniki poddane zostały analizie statystycznej potwierdzając istotność badanych zależności. W związku z powyższym udało się nie odrzucić 11 z 12 hipotez. W zakończeniu dokonuje ona podsumowania zbiorczego odnosząc się do uzyskanych w pracy efektów. Autorka posługuje się poprawnym merytorycznie i stylistycznie językiem, co powoduje lekkość czytania i śledzenia wywodu. Praca zawiera również poprawną grafikę. W pracy zastosowano harwardzki styl konstrukcji przypisów naukowych. Dobrze przeprowadzona kwerenda literatury umożliwia wskazanie w sposób krytyczny różnych podejść, w tym



niejednokrotnie polemicznych interpretacji, zawartych szczególnie w syntetycznych podsumowaniach. Bardzo ciekawym zabiegiem jest zamykanie każdego z rozdziałów podsumowaniem, gdyż poprawia to poziom ciągłości prowadzonego wywodu. Autorka skorzystała z 471 źródeł, głównie polskojęzycznych w tym 17 aktów prawnych Wykorzystane w pracy źródła internetowe to 35 pozycji. Wykorzystane w pracy publikacje stanowią zarówno pozycje klasyczne, jak i nowe. Zdecydowana większość publikacji jest z ostatnich dwóch dekad. Wykorzystanie w pracy literatury, choć w niewystarczającym zakresie w zakresie podejścia procesowego, to jednak uznać należy za odpowiadające kanonom prac awansowych. Podsumowując przedstawione do oceny dzieło w ocenie recenzenta stanowi kompleksową i krytyczną propozycję rozwiązania problemu badawczego zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i metodycznym. Tym samym udało się Wnioskodawczyni osiągnąć na 297 stronach netto cele naukowe i aplikacyjne zaprezentowanych (opisanych) rozwiązań, co może przyczynić się do popularyzacji tej metody w środowiskach medycznych oraz dać asumpt do dalszych dociekań naukowych. Dokonana w pracy prezentacja treści teoretycznych i empirycznych pozwala na wyciągnięcie wniosków, że Habilitantce udało się wykazać również silny związek z praktyką. Autorce udało się wypełnić lukę badawczą nowymi treściami. Zaznaczyć należy przy tym, że samo dostrzeżenie problemu wynikającego z toczących się dyskusji zarówno wśród praktyków, jak i teoretyków zasługuje na uznanie. Szczególnie w kwestii wykorzystania zasobów, co prowadzić powinno do wyższej wydajności i jakości pracy. Za bardzo wartościowe należy też uznać zaproponowanie „*Autorski wielowymiarowy model oceny dojrzałości procesowej szpitali*”.

Uwagi szczegółowe:

- Część założeń badawczych posiada charakter oczywisty w zakresie problemu i celu badawczego, a także hipotez.
- Autorka nie definiuje luki badawczej. Nie do końca wiadomo, czy chodzi o lukę na rynku wydawniczym w zakresie monografii naukowych dotyczących dojrzałości procesowej szpitali, w szczególności w zakresie zależności pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej a jakością usług medycznych, czy właśnie o tę zależność?
- Ciekawym i ważnym poznawczo byłoby badanie porównawcze w zakresie postawionego problemu badawczego dotyczącego porównania organizacji publicznych i niepublicznych.
- W pracy brak jest zdecydowanego nawiązania teoretycznego do zagadnień efektywności.
- Autorka nie nawiązała do ważnych na naszym rynku wydawniczym przykładowych pozycji, choć nawiązuje do tych zagadnień, : B. Buchelt, *Koncepcja systemu zarządzania efektywnością pracy personelu medycznego w szpitalach*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2017; I. Rudawska, *Zintegrowana opieka zdrowotna – w poszukiwaniu poprawy efektywności*, Problemy Zarządzania 3/2011; J. Waśniewski *Wybrane różnice w ujmowaniu efektywności organizacyjnej*, Zarządzanie i Finanse (Journal of Management and Finance) marzec 2018, rok 16, Nr 1, cz. 1; M. Wiśniewska, G. Zieliński, *Wielowymiarowe aspekty doskonalenia podmiotów leczniczych*, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2014; M. Wiśniewska, *Jakość usług Medycznych, Instrumenty i modele*, CeDeWu, Warszawa 2018. Brakuje też ważnej z punktu widzenia merytorycznego Ustawy z 15 kwietnia 2011 r. O działalności leczniczej (Dz.U. 2020, poz. 295).
- Skróty zamieszczone w słowniczku (str. 7-10) niepotrzebnie są powtarzane (rozwijane) w treści opracowania
- Brak wykazu badanych podmiotów
- Nie opisane zostało podejście w zakresie triangulacji zaprezentowanych badań, pomimo wykorzystanych wielorakich metod badawczych
- Pomimo zastosowania w rozdziale trzecim właściwego podejścia do określenia rezultatu badań opartych na hipotezach Habilitantka w zakończeniu posługuje się zwrotem „hipoteza

została pozytywnie zweryfikowana”. Z punktu widzenia badań ilościowych, a takimi one były poprawniej byłoby przyjąć, że hipotez tych nie można odrzucić³.

Powyższe wybrane uwagi i sugestie, w ocenie recenzenta, nie stanowią uwag krytycznych, jedynie powinny stanowić potencjalną inspirację dla badaczy tego ważnego problemu. Przedstawiona do recenzji w zakresie głównego osiągnięcia naukowego monografia stanowi bardzo rzetelne opracowanie naukowe, mogące mieć również praktyczne zastosowanie.

b. Ocena pozostałej aktywności naukowej

Habilitantka podaje, że uczestniczyła aktywnie w 45 konferencjach naukowych, w tym 22 o charakterze międzynarodowym oraz 23 o charakterze krajowym. Zauważyć można, że tematyka zaprezentowana w przytoczonych pracach odnosi się do praktyki zarządzania w podejmowanych przez Habilitantkę aktywnościach, badawczych, dydaktycznych i eksperckich. Habilitantka publikuje głównie w języku polskim. Opracowania te są z reguły wieloautorskie. Prezentowane są z reguły w formie doniesień konferencyjnych zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, choć również w publikatorach zwartych jako osobne rozdziały. Habilitantka nie posiada publikacji odnotowanych w bazach Web of Science oraz Scopus. Posiada również dość znaczny dorobek badawczy (projektowy). Dotyczy on zarówno głównego nurtu badawczego, jak i dydaktyki - w tym względnie trudno mówić o ich charakterze naukowym.

4. Sumaryczna ocena aktywności naukowej Wnioskodawczynie po uzyskaniu stopnia doktora

Informacje zawarte w poniższej tabelicy pozwalają na identyfikację aktywności i dorobku Wnioskodawczynie. Podkreślić jednak należy zdecydowanie, że przyjęta formuła z założenia odnosi się tylko do prezentacji dorobku i nie posiada charakteru ocennego (poza komentarzem zamieszczonym pod poniższą tablicą).

Tablica 1. Syntetyczne ujęcie osiągnięć Habilitantki

Kryteria	Wykazane w autoreferacie osiągnięcia Habilitantki odpowiadające kategorii oceny
autorstwo lub współautorstwo monografii, rozdziałów i artykułów o zasięgu krajowym lub międzynarodowym	1 monografia o zasięgu międzynarodowym (współautorstwo) 6 monografii naukowych o zasięgu krajowym (2 samodzielne) 30 artykuły (11 samodzielnych) 51 rozdziałów (38 samodzielnych)
sumaryczny <i>impact factor</i> publikacji naukowych)	Dwa artykuły we współautorstwie wykazane w: Google Scholar Citation Report – 1,69 IF SJIF – 6,614 IF Sumaryczny IF - 9,27
liczbę cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS);	Nie wykazano w autoreferacie

³ Szreder M. *Błędy nielosowe i ich znaczenie w testowaniu hipotez*, Wiadomości Statystyczne/ The Polish Statistician, vol 66, 2021, 3

indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS);	Nie wykazano w autoreferacie
kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach	Nie wykazano w autoreferacie
międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność odpowiednio naukową	Nie wykazano w autoreferacie
wyłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.	45
uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych lub krajowych	Nie wykazano w autoreferacie
udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji	22 konferencje o zasięgu międzynarodowym 23 konferencje o zasięgu krajowym 13 konferencji z pełnioną funkcją Członek Komitetu Naukowego, Członek Komitetu Organizacyjnego (PWSZ AS)
otrzymane nagrody i wyróżnienia indywidualne	13 nagród, w tym 10 Rektora PWSZ AS
udział w konsorcjach i sieciach badawczych	Wykonawca w projekcie UE we Wrocławiu (NCN) Wykonawca w projekcie Uniwersytet Jagielloński w Krakowie („Dialog” MNiSW)
kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych	3
redakcja lub współredakcja monografii udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism	Logistyka. Współczesne wyzwania (11 redakcji głównie we współautorstwie); Administracja publiczna – zagadnienia prawne i koncepcje zarządzania (4 redakcje we współautorstwie);
członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych	Członek: The European Public Health Association Członek: Wałbrzyskie Towarzystwo Naukowe, PTE, Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją, Polskie Towarzystwo Towaroznawcze, Polskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego Członek wspierający/Członek Rady Programowej: Fundacja MUSEION, Klub Polskie Forum ISO 9000
osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki	Wyłoszenie referatów (10 wydarzeń)
opieka naukowa nad studentami	37 studentów I stopnia (inżynier)
opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego, z podaniem tytułów rozpraw doktorskich	Nie wykazano w autoreferacie

staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich	Nie wykazano w autoreferacie
Informacje o współpracy z sektorem publicznym i gospodarczym, w tym wykonanie ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie organów władzy publicznej, samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców	<p>Wpływ wybranych systemów zarządzania jakością na jakość usług medycznych w publicznych i niepublicznych zoz Miasta Wałbrzycha, Gmina Wałbrzych, 2013</p> <p>Opracowanie dokumentacji dla szkół wyższych do wdrożenia pilotażowego programu pozakonkursowego pt. Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych, MNiSW, 2018</p> <p>Opracowanie procedury oszacowania ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych oraz określenia skutecznych i proporcjonalnych środków przeciwdziałania wystąpienia nadużyć finansowych, dla PWSZ AS, 2017</p> <p>Przygotowanie opinii dla MNiSW dotyczącej wyników średniokresowej ewaluacji wdrażania pilotażowego programu praktyk zawodowych w ramach projektu pozakonkursowego o charakterze koncepcyjnym „Program praktyk zawodowych w PWSZ AS”, MNiSW 2020</p>
udział w zespołach eksperckich i konkursowych	3 granty naukowe, w dwóch kierownik, w jednym członek Specjalnego Zespołu Ekspertów Członek (3) i Przewodnicząca (1) Komisji Konkursowej w ramach PWSZ AS
recenzowanie prac naukowych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych	Nie wykazano w autoreferacie

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie nadesłanej dokumentacji

Na podstawie powyższego zestawienia dorobek Habilitantki uznać należy za pozytywny, szczególnie w relacji do zamieszczonego w autoreferacie dorobku do uzyskania stopnia doktora jest on znacząco większy. Habilitantka przywołuje w zestawieniu dorobku 7 monografii (dwie samodzielne), w tym jedna w języku angielskim (współautor) wydana przez Gdansk University of Technology Publishing House. Od momentu uzyskania stopnia doktora nauk opublikował 51 rozdziałów, z czego 38 indywidualnych, w monografiach naukowych. 48 z nich jest o zasięgu krajowym, a 3 o zasięgu międzynarodowym. Publikacje odnoszą się głównie do szerokiego kręgu zagadnień związanych z aktualnie ważnymi dla regionu zagadnieniami. Opublikowane artykuły w liczbie 31 stanowią w 11 przypadkach opracowania samodzielne. Z liczy tej 7 artykułów jest opublikowane w źródłach o zasięgu międzynarodowym, a 24 o zasięgu krajowym. Prace te nie weszły do szerokiego obiegu zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Habilitantka publikuje głównie w języku polskim w uczelnianych oficynach wydawniczych. Sumarycznie biorąc jednak pod uwagę kryterium ilościowe i jakościowe dorobek Habilitantki jest relatywnie wysoki (1004 pkt. MNiSW oraz 9,27 IF). W Jej dorobku dostrzec można szereg pól aktywności, na których z powodzeniem się realizuje, co uznać należy za pozytywne. Efektem tej aktywności jest również powoływanie Jej do różnych gremiów (Rada Rozwoju Gospodarczego Miasta Wałbrzycha – 2019). Dostrzec również należy sukcesy osiągnięte w działalności dydaktycznej, jak chociażby promotorstwo prac inżynierskich. Nie ma więc wątpliwości, że Habilitantka jest cenionym pracownikiem dydaktycznym i badawczym. W tym zakresie ocena tutaj musi być pozytywna.

5. Cytowania

Wnioskodawczyni może pochwalić się bogatym dorobkiem publikacyjnym zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia doktora.

Tablica 2 Wykaz publikacyjnych osiągnięć naukowych

L.p.	Osiągnięcie - wykaz	Przed uzyskaniem stopnia dr	Pkt	Po uzyskaniu stopnia dr	Pkt
1	Monografie naukowe	-	-	8	360
2	Rozdziały w monografiach naukowych	-	-	51	308
3	Opublikowane artykuły w czasopismach naukowych	7	15	38	267 (9,27 IF)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w Autoreferacie

Habilitantka po uzyskaniu stopnia doktora w oparciu o obowiązującą punktacją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykazała 1004 punkty do 2020 r. Habilitantka opublikowała również we współautorstwie 2 artykuły w czasopismach z listy JCR, co daje sumaryczny Impact Factor 9,27. Według bardzo popularnej bazy Google Scholar indeks H wynosi 4, a liczba cytowań 88 (włącznie z autocytowaniami). Według tej bazy wszystkie cytowania bez autocytowani dają wynik 48. Są to wysokie wartości świadczące o dużej aktywności naukowej Habilitantki. Niestety Habilitantka nie jest absolutnie rozpoznawalna w bazach Web of Science i Scopus. Nie jest to w mojej ocenie zarzut, gdyż Habilitantka prowadząc swoje badania może jednocześnie wpływać na podniesienie jakości życia lokalnych środowisk.

6. Konkluzja

Temat rozprawy habilitacyjnej zdecydowanie jest interesujący, inspirujący i zasługuje na zajęcie się nim w sposób dogłębny. Przytoczone uwagi odnoszą się w ocenie recenzenta do podniesienia walorów tej pracy. Na uznanie i szacunek natomiast zasługuje aktywność organizacyjna i popularyzatorska Habilitantki. Szczególnie aktywna też jest w obszarze kreowania dydaktyki. Pomimo tego, że tematyka pracy jest bardzo aktualna i przyznać należy o dużym poziomie aplikacyjności. Duży walor poznawczy występuje w próbie połączenia zagadnień podejścia procesowego i zagadnień jakości. Warsztat badawczy Habilitantki jest dojrzały. Za pozytywne należy uznać dość wysoki poziom cytowalności, a także dorobek dydaktyczny i popularyzatorski Wnioskodawczyni. W ocenie recenzenta zarówno prace naukowe Habilitantki, jak i główne dzieło przedłożone jako osiągnięcie naukowe mogą mieć znaczenie dla praktyki dotyczącej działalności szpitalnej. **W związku z powyższym oceniam pozytywnie przedstawione do oceny dzieło oraz wymieniony dorobek naukowy popieram Wniosek Habilitantki, Pani dr Beaty Detyna, do Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Częstochowskiej o uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk habilitowanych w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.**

Jarosław Waśniewski



UNIwersytet GDAŃSKI
KATEDRA ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA

81-824 Sopot, ul. Armii Krajowej 101,
tel. (058) 523-14-17
e-mail: oiz.wzr@ug.edu.pl

Sopot, 8 kwietnia 2021 r.

dr hab. Jarosław Waśniewski, prof. Uniwersytetu Gdańskiego
Wydział Zarządzania
Uniwersytet Gdański

**Ocena dorobku naukowego dr Beaty Detyna¹ w
związku z wnioskiem z 22 maja 2020 r. o
przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o
zarządzaniu i jakości**

Przesłanki formalne opracowania recenzji

Podstawę formalną przygotowania recenzji stanowi:

- Pismo Pani dr hab. Agaty Mesjasz - Lech, prof. PCz, Przewodniczącej Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości, z dnia 28 października 2020 r., Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska
- Uchwała Nr 61/2020 Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Zarządzaniu i Jakości z 27 października 2020 r. w związku z pismem Pana prof. dr hab. Bronisława Sitka informującym mnie o wyborze do składu komisji habilitacyjnej, z dnia 29 września 2020 r. przez Radę Doskonałości Naukowej w/w postępowaniu
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 221, ust.1. (Dz. U. z 2018 r. poz.1668 ze zmi.)

Materiały (zbindowane) otrzymane do recenzji opisane jako:

1. Wniosek przewodni z dnia 22 maja 2020 roku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości
2. Monografia: „Dojrzałość procesowa szpitali a jakość usług medycznych”
3. Autoreferat (opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej)
4. Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości

wpłynęły do Katedry Organizacji i Zarządzania na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego w dniu 2 listopada 2020 roku. Fizycznie zostały odebrane przeze mnie 1grudnia 2020 roku. Wersja elektroniczna zawiera:

¹ W opinii tej zamiennie będą stosowane również określenia Habilitantka, Wnioskodawczyni oraz Autorka

1. Wniosek przewodni_Beata_Detyna
2. Dane wnioskodawcy_Beata_Detyna
3. Dyplom_kopia_dr_Beata_Detyna
4. Autoreferat_Beata_Detyna
5. Wykaz osiągnięć Naukowych_Beata_Detyna
6. Dokumenty potwierdzające_do wniosku_RDN

Do Wniosku nie zostały dołączone załączniki w wersji anglojęzycznej oraz recenzje wydawnicze. Nie została też dołączona pozostała (wybrana) część dorobku naukowego Wnioskodawczyni oraz analiza bibliometryczna dorobku Habilitantki wykonanej przez Bibliotekę Politechniki Częstochowskiej. Załączniki te nie są wymagane, ale hipotetycznie pomogłyby w budowaniu rozpoznawalności międzynarodowej Wnioskodawczyni. Struktura dokumentacji wskazuje, że Habilitantka kierowała się zaleceniami opublikowanymi przez Radę Doskonałości Naukowej na swoje stronie <https://www.rdn.gov.pl/postepowanie-habilitacyjne.html> ułatwiające sporządzenie wniosku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

W części merytorycznej recenzja zawiera:

- 1. Przebieg kariery zawodowej Wnioskodawczyni (Sylwetka Habilitantki)**
- 2. Ocena aktywności dydaktycznej, popularyzującej naukę, działalności organizacyjnej i współpracy międzynarodowej**
- 3. Merytoryczna ocena dorobku naukowo – badawczego**
 - a. Charakterystyka osiągnięcia naukowego, wskazanego przez Habilitantkę, jako podstawa do wnioskowania o procedowanie w zakresie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego**
 - b. Ocena pozostałej aktywności naukowej**
- 4. Sumaryczna ocena aktywności naukowej, eksperckiej dydaktycznej i organizacyjnej**
- 5. Cytowania**
- 6. Konkluzja**

1. Przebieg kariery zawodowej Wnioskodawczyni.

Habilitantka studia wyższe ukończyła w 2002 r. na Wydziale Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu. Praca magisterska pt. Wpływ reformy systemu opieki zdrowotnej na organizację i mechanizmy funkcjonowania Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wałbrzychu obroniła na kierunku ekonomia w specjalności zarządzanie przedsiębiorstwem. Swoją karierę zawodową związała ze szkolnictwem wyższym. W latach 2002 – 2008 pracowała w formie umowy zlecenia w Wałbrzyskiej Wyższej Szkole Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu w charakterze pracownika naukowo - dydaktycznego. Rok 2004, do dnia dzisiejszego jest początkiem współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu na stanowisku starszego wykładowcy. W tym czasie (2008 r) powołana została na funkcje administracyjne poczynając od Z-cy dyrektora, a następnie od 2014 dyrektora Instytutu Przyrodniczo – Technologicznego. W 2010 r została senatorem w Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu.

2. Ocena aktywności dydaktycznej, działalności organizacyjnej, popularyzującej naukę i współpracy międzynarodowej

Habilitantka w swoim autoreferacie w punkcie szóstym przywołuje **osiągnięcia dydaktyczne**. Zaprezentowane zostały w sposób syntetyczny, chronologiczny i pełny. Swoją przygodę opartą na pracy ze studentami rozpoczęła po obronie pracy magisterskiej. Pierwszym miejscem pracy Habilitantki była Wałbrzyska Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu. Z początku były to zajęcia praktyczne z mikroekonomii, makroekonomii i zarządzania logistycznego. Ćwiczenia i wykłady rozpoczęła prowadzić od 2004 roku równoległe z rozpoczęciem pracy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, gdzie pracuje do dnia dzisiejszego. W WWSZiP w Wałbrzychu zakończyła współpracę w roku 2008. W głównym nurcie zainteresowań dydaktycznych Habilitantki znajdują się przedmioty z zakresu ekonomii, statystyki, logistyki oraz zarządzania. Aktualnie prowadzi zajęcia na czterech kierunkach. Kierunek logistyką – są to studia inżynierskie, gdzie prowadzi normalizację zarządzania jakością w logistyce, techniki decyzyjne i organizatorskie, a także metodykę badań i projektów w logistyce. Na kierunku logistyka – studiach drugiego stopnia prowadzi branżowe systemy zarządzania jakością i sztukę autoprezentacji. Na kierunku techniki dentystyczne prowadzi organizację i zarządzanie w ochronie zdrowia. Na kierunku kosmetyka prowadzi przedmiot podstawy pisania prac dyplomowych z elementami statystyki. W tym czasie prowadziła też między innymi przedmioty, jak: TQM, Zarządzanie jakością, Pracownia inżynierska, Kierowanie zespołami ludzkimi. Nadmienić należy, że biorąc pod uwagę staż pracy Habilitantki (doktorat w 2009 r.) liczba wypromowanych 37 absolwentów (pierwszego stopnia), nie jest imponująca. W Autoreferacie nie znalazłem informacji o pracach recenzowanych w procesie obrony. Nie znajduję też informacji o realizowanym w procesie kształcenia studentów pensum dydaktycznego. Nie była również promotorem pomocniczym w procesie promowania doktorantów. Jednakże z załączonego zestawienia wynika, że Habilitantka od samego początku realizuje zajęcia w obszarze swojej specjalizacji, co ocenić należy zdecydowanie jako Jej mocną stronę.

Jako swoje **osiągnięcia organizacyjne** Habilitantka przytoczyła zestaw pogrupowanych działań w zakresie:

- 1) Wdrażania systemów zapewnienia jakością w PWSZ AS (2008-20020). Pełniła tam szereg ról poczynając od członka, niejednokrotnie też przewodniczyła licznym zespołom. Aktualnie: a) (od 2017) pełni funkcję pełnomocnika Rektora ds. współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym; b) zastępca przewodniczącego Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia przy Instytucie Przyrodniczo – Technicznym, na kierunku logistyka, w PWSZ AS; c) członek Uczelnianej Komisji ds. oceny nauczycieli akademickich.
- 2) Działania organizacyjne w zakresie opracowania programów kształcenia. W roku 2008 pełniła funkcję zastępcy, a następnie od 2014 r. funkcję dyrektora Instytutu Przyrodniczo – Technicznego PWSZ AS w Wałbrzychu. W roku 2016 pełniła ważną funkcję zastępcy przewodniczącego Zespołu opracowującego efekty i program kształcenia, a w roku 2018 opracowała program i pełniła funkcję kierownika studiów podyplomowych pn. Lean Management Toolbox w PWSZ AS (niestety nie podała informacji, co do ilości edycji tych studiów). Habilitantka lubi posługiwać się zwrotem „liczne” w stosunku do listowania swojego dorobku. W ramach tego dorobku zauważyć należy, że od 2010 r. zasiada w Senacie PWSZ AS, jest też członkiem Rady Biblioteczno – Wydawniczej PWSZ AS (od 2008), członkiem Uczelnianej Komisji Wyborczej (od 2016), oraz opiekunem studenckich kół naukowych. Wśród swoich działań organizacyjnych wymienia również działania koordynacyjne w zakresie współpracy ze szkołami średnimi i przedsiębiorstwami.

- 3) Działania w zakresie uruchomienia nowego kierunku pierwszego stopnia – zarządzanie.
- 4) Działania odnoszące się do koordynacji współpracy pomiędzy pracownikami naukowo – dydaktycznymi PWSZ AS, w tym redagowanie dwóch cyklicznie ukazujących się monografii naukowych: Logistyka. *Współczesne wyzwania* oraz drugiej *Administracja publiczna – zagadnienia prawne i koncepcje zarządzania*.

W tym zakresie działalność Pani Doktor Beaty Detyna ocenić należy wysoko, gdyż jej działania przekładają się na poprawę efektywności nie tylko lokalnych struktur władzy, ale również szeroko rozumianego sektora publicznego. Zauważyć jednak należy krytycznie, że dorobek w tym zakresie został również wymieniony w części osiągnięcia dydaktyczne. Wykazanie w tym miejscu (p. 4) redakcji w/w monografii jest działaniem naukowym, a nie organizacyjnym.

W zakresie dotyczącym **popularyzacji nauki i współpracy międzynarodowej** w autoreferacie znaleźć można kilka (10) przytoczonych przez Habilitantkę wydarzeń. Generalnie dotyczą one Jej aktywnego udziału w postaci wygłoszenia wykładu lub uczestnictwo w pracach gremiów promujących kierunki inżynierskie, w szczególności logistykę. Odniesić można wrażenie, że najczęściej, że prelekcje te powstawały na bazie współpracy z kołami naukowymi. Wnioskodawczyni w autoreferacie nie odnotowała współpracy międzynarodowej, a zatem uznać należy, że takowa nie występowała. Wnioskodawczyni nie przytoczyła informacji o swojej współpracy międzynarodowej, co należy uznać za słabą stronę w jej karierze oraz dorobku naukowym.

Przywołany dorobek w każdym z tych obszarów jest wystarczający, choć zróżnicowany. Obszary te należy ocenić pozytywnie, czego wynikiem są uzyskane nagrody Rektora za działalność głównie dydaktyczną – organizacyjną (w ilości 10). W 2015 r. otrzymała również nagrodę drugiego stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne. Fundacja Banku Zachodniego WBK SA „Santander Universidades” ufundowała stypendium (2015/2016) za osiągnięcia naukowe oraz zaangażowanie w pracę na rzecz PWSZ AS. Otrzymała również wyróżnienie przez Radę Wydziału Zarządzania i Informatyki i Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu za pracę doktorską, choć to wyróżnienie nie powinno zostać wykazane, ze względu na okres obejmujący dorobek odnoszący się do uzyskania stopnia doktora.

3. Merytoryczna ocena dorobku naukowo – badawczego

- a. Charakterystyka osiągnięcia naukowego, wskazanego przez Habilitantkę, jako podstawa do wnioskowania o procedowanie w zakresie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego

Wnioskodawczyni jako swoje osiągnięcie naukowe będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przedstawiła monografię naukową pt.: *„Dojrzałość procesowa szpitali a jakość usług medycznych”*, opublikowaną przez Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej w 2020 r. w Częstochowie (ISBN: 978-83-7193-735-4). Książka ta stanowi zwieńczenie dorobku naukowo – badawczego Habilitantki i lokuje się w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Recenzję wydawniczą sporządzili dr hab. inż. Agnieszka Bitkowska, prof. Politechniki Warszawskiej oraz dr hab. Magdalena Syrkiewicz – Światała, prof. Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Ze względu na treść Wniosku recenzent odniósł się tylko do przedstawionej w nim monografii.

Całościowe spojrzenie na przedstawioną we wniosku monografię *„Dojrzałość procesowa szpitali a jakość usług medycznych”* będącą podstawą wnioskowania o nadanie stopnia doktora

habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości pozwala wyciągnąć wniosek, że jest ona wynikiem prowadzonych przez Habilitantkę badań naukowych oraz jej ogólnego rozwoju, w tym wynikającego z doświadczeń dydaktycznych, jak również praktycznych. Problematyka zarządzania, w szczególności z wykorzystaniem podejścia procesowego (str.14) i to w tak skomplikowanych organizmach jakimi są szpitale zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ obejmuje zarówno zjawiska gospodarcze, jak i społeczne. Permanentny brak zasobów, do których w szczególności należą zasoby kadrowe i finansowe wymusza na menadżerach systemu opieki zdrowotnej, a ochrony zdrowia w szczególności ich optymalizację. Monografia ta wychodzi naprzeciw tym zagadnieniom wpisując się we wzrostowy trend publikacji dotyczących zarządzania i optymalizacji zasobów w opiece zdrowotnej, w tym przypadku w szpitalnictwie, bo jak zauważa na str. 48 istnieje *'wyraźny deficyt dotyczący publikacji w zakresie badań poziomu dojrzałości procesowej szpitali'*. Zagadnienia te do niedawna lokowały się w sferze niszowej badań naukowych, a to za sprawą chociażby specyfiki i skomplikowanej materii związanej ze zdrowiem a więc najcenniejszą wartością dla człowieka. Doświadczenia ostatnich trzech dekad wskazują wyraźnie, że próbujemy zaszczyć rozwiązania wolnorynkowe na regulowanym rynku usług medycznych. Ze względu na delikatną materię, jaką jest życie i zdrowie pacjenta podmioty lecznicze muszą w sposób szczególnie konfigurować rozwiązania organizacyjne i organizować procesy pracy. Rozwój nauk medycznych i nauk o zdrowiu pozwala na osiąganie coraz lepszych wyników w procesie leczenia pacjentów. Dawniej obowiązywał w tym względzie termin „*sztuka lekarska*” a teraz ze względu m. in. na rozmiar prowadzonej przez podmioty lecznicze działalności istotne jest odpowiednie zorganizowanie pracy, aby w sposób jak najbardziej efektywny doprowadzić do rozwiązania problemu medycznego, czyli poprawy szeroko rozumianego zdrowia pacjentów. Przekłada się to w ostatecznym rozrachunku na unikanie nie tylko błędów medycznych (str. 66), ale generalnie na całościową jakość usług medycznych. W procesie identyfikacji przesłanek i formułowania problemów badawczych wymaga to od badacza ogromnej staranności. W przypadku identyfikacji organizacji szpitalnej w ujęciu strukturalnym i relacyjnym widzimy, że ujęcie procesowe w organizacjach opieki zdrowotnej jest bardzo chętnie implementowane, a to chociażby za sprawą wymogów systemów ISO, czy uzyskiwanej akredytacji. Umiejętność przełożenia wiedzy teoretycznej na rozwiązania empiryczne i odwrotnie jest w tym przypadku kluczem do sukcesu. Habilitantka niewątpliwie posiada gruntowną wiedzę z tego zakresu, co zauważyć można we wspomnianej już jej działalności, w tym również nie wymienionej - eksperckiej. Dostrzeżenie przez Habilitantkę problemu odnoszącego się w istocie do ujęcia wielopłaszczyznowego i skomplikowanego badanych procesów również uznać należy za pozytywną stronę dysertacji (monografii). Szkoda, że Habilitantka tak mało miejsca poświęciła teoretycznemu ujęciu problemu efektywności, a w zasadzie wcale, choć do niej w treści nawiązuje, gdyż specyfika zarządzania organizacją publiczną i niepubliczną, a także badała, różni się, zatem poziom efektywności pracy i organizacyjnej też będzie różny. W tym przypadku nie wystarczy krótkie wprowadzenie w temat i równie syntetyczne ujęcie procesu badania właściwego. Pomimo tego, że tematyka monografii wpisuje się w aktualne trendy badawcze, to niesie za sobą również aspekt użyteczności związany z możliwością implementacji opisanego rozwiązania. Z punktu widzenia naukowego pomysł badawczy określony w identyfikacji problemu badawczego powinien lokować się w zidentyfikowanej luce badawczej, cechować zaś się powinien nowością (nowatorskością), a w szczególności oryginalnością. Tak też Habilitantka próbowała go ująć. W ocenie recenzenta stanowi to w ujęciu całościowym nowatorskie, oryginalne i na wskroś rzetelne opracowanie problemu naukowego ważnego dla rozwoju teorii dyscypliny. Przechodząc do omówienia otrzymanego dzieła, sekwencyjnie odniosłem się do poszczególnych jego części.



Tytuł monografii jest ciekawy i wprost sugeruje zależność pomiędzy dojrzałością realizowanych w szpitalu procesów a jakością świadczonych usług. Na pierwszy rzut oka zależność ta jest oczywista, jednakże Autorka w monografii poddaje je szczegółowej analizie aby ostatecznie zaproponować swój autorski model. Takie ujęcie tematyki w tytule sugeruje, że czytelnik może oczekiwać wiedzy dotyczącej metodyki usprawniania procesów w kierunku optymalizacji wykorzystywanych w nich zasobów w kierunku podniesienia ogólnej jakości pracy, w tym satysfakcji pacjentów. Przyjąć można więc, że Habilitantka w ten właśnie sposób zdefiniowała lukę teoretyczną w teorii dyscypliny.

Autorka za cel główny pracy (str. 16) przyjęła: „*zbadać zależność pomiędzy dojrzałością procesową szpitali a jakością świadczonych usług medycznych*”. Cel ten odzwierciedla praktycznie tytuł opracowania. W jakim stopniu nawiązuje też do stwierdzenia W. Łukasiewicza, że „dojrzałość procesowa jest swoistym wyznacznikiem dojrzałości jakościowej organizacji². Aby ten cel zrealizować sformułowała następujące cele szczegółowe:

- 1) *Usystematyzowanie terminologii w zakresie dojrzałości procesowej oraz jakości usług medycznych, w tym zaproponowanie definicji dojrzałości procesowej szpitala, jakości usług medycznych, jakości usług medycznych oraz jakości procesów w usługach medycznych;*
- 2) *Analizę i ocenę opisanych w literaturze modeli dojrzałości procesowej w kontekście ich użyteczności w środowisku szpitalnym;*
- 3) *Przygotowanie autorskiego, wielowymiarowego modelu oceny dojrzałości procesowej szpitali MMP-H;*
- 4) *Przygotowanie formularza ankietowego oceny dojrzałości procesowej, spójnego z modelem MMP-H*
- 5) *Przeprowadzenie analizy i oceny poziomu dojrzałości procesowej polskich szpitali - na podstawie badań empirycznych opartych na autorskim modelu i formularzu ankietowym skierowanym do wszystkich 951 szpitali...;*
- 6) *Przeprowadzenie analizy zależności pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej szpitali a jakością usług medycznych, przy uwzględnieniu poziomu satysfakcji pacjentów z usług medycznych...*

Problem badawczy (str. 17) został sformułowany w postaci pytania „*Czy istnieje zależność pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej szpitali a jakością świadczonych usług badawczych?*”. Problemowi temu przyświecały postawione szczegółowe pytania badawcze odnoszące się m. in. do zidentyfikowania poziomu świadomości pracowników i satysfakcji pacjentów w zakresie dojrzałości procesowej i czy ma to związek z posiadanym certyfikatem ISO? Autorka odniosła się w tych problemach do wszystkich grup procesów, tj. zarządczych, podstawowych i pomocniczych (jak pisze na str. 66 np. IT będących w konsekwencji remedium na brak kadr medycznych) skupiając je ostatecznie w diagnozie problemów i barier dotyczących doskonalenia i prawidłowego funkcjonowania podejścia procesowego. Na tej podstawie postawiona została hipoteza badawcza (str.18) o charakterze oczywistym, że: „*im wyższy poziom dojrzałości procesowej szpitali, tym wyższa jakość świadczonych usług medycznych*”. W tym zakresie część postawionych hipotez też wydaje się oczywista, jak np. H1-H7 odnoszące się do identyfikacji poziomu dojrzałości procesowej w zakresie wiedzy i umiejętności pracowników oraz realizowanych przez szpitale procesów. H8-H9 stanowią ciekawe z punktu widzenia poznawczego zdefiniowanie sfery badawczej odnosząc ją do badania rzeczywistego i subiektywnego poziomu dojrzałości procesowej w kontekście wybranych parametrów. Bardzo ciekawe jest też założenie w H11 polegające na zbadaniu czy ISO wpływa na wyższy poziom dojrzałości procesowej w szpitalach. Takie ujęcie celu i problemu badawczego sugeruje podejście prognostyczne prowadzące do zaproponowania

² Łukasiewicz W., *Dojrzałość organizacji zarządzanej projakościowo*, PWE, Warszawa, 2016, str. 96

nowego, pełniejszego modelu. W takiej konwencji postawione hipotezy stanowią element weryfikacji diagnostycznej niezbędnej w procesie budowy modelu. W tym kontekście praca mogła zawierać już w tytule deklarację stworzenia modelu.

Prezentacja motywacji podjęcia badań osadzona jest gruntownie i szerokiej analizie i dyskusji problemu prowadząc w konsekwencji do powstania teoretycznego modelu. Zagadnienia te opisane zostały w pierwszych dwóch rozdziałach. W rozdziale pierwszym dokonana została poprawna analiza doniesień krajowych i światowych odnoszących się do dojrzałości procesowej organizacji i możliwości jej implementacji w szpitalach. W sposób kompetentny zebrane zostały rozważania terminologiczne odnoszące się do procesów i płaszczyzn działania organizacji szpitalnej. Autorka często posługuje się zwrotem efekt/ efektywność działania niestety nie definiując tego pojęcia, utożsamiając je właściwie tylko z uzyskanymi wynikami. Oprócz dokonanych klasyfikacji z zakresu dojrzałości procesowej na uwagę zasługuje podrozdział 1.3. odnoszący się do analizy specyfiki sektora opieki zdrowotnej w kontekście zarządzania procesowego w szpitalach. Niestety nie dokonano w nim rozróżnienia definicyjnego pomiędzy sektorem opieki zdrowotnej a innymi podsystemami, np. ochrony zdrowia. W rozdziale drugim odnoszącym się do zagadnień jakości usług medycznych w świetle ewaluacji i doskonalenia procesów Autorka słusznie dokonuje rozważań zaczynając od charakterystyki usługi medycznej z punktu widzenia jej struktury oraz cech. Autorka na bazie krytycznego przeglądu literatury dokonała analizy wdrażanych zewnętrznych systemów zarządzania jakością oraz metod i narzędzi monitorowania procesów szpitalnych w kontekście doskonalenia jakości usług medycznych. Zauważa, że jakość cechuje się złożonością i wielowymiarowością, co wskazuje na konieczność dokładnego rozpoznania specyfiki procesów, uwarunkowań ich realizacji, znajomości wymaganych i stosowanych procedur, a także co ważne rozpoznania różnych grup interesariuszy. Autorka nie dokonała jednak wyjaśnienia klasyfikacji podprocesów w obszarze procesów zarządczych, podstawowych i pomocniczych. Nie do końca rozumiem dlaczego zarządzanie finansami jest przypisane do procesów zarządczych a zarządzanie zasobami ludzkimi do procesów wspomagających (str. 126). Rozdział trzeci stanowi ujęcie metodologiczne. Zaprezentowany został w nim model postępowania badawczego oraz wymienione metody i techniki badawcze. Zastosowano metodę obserwacji, monograficzną, indywidualnych przypadków, sondażu diagnostycznego, analizy i krytyki piśmiennictwa, analizy i konstrukcji logicznej a także metodę statystyczną. Scharakteryzowana została również w ujęciu statystycznym próba badawcza. W rozdziale czwartym Autorka dokonuje prezentacji Autorskiego wielowymiarowego modelu oceny dojrzałości procesowej szpitali (MMPH-H), gdyż jak zauważa na str.15 „*Opisane w literaturze modele dojrzałości dedykowane szpitalom nie dają możliwości badania zależności pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej a dokonaniem szpitala jakości świadczonych usług*”. Zaprezentowany model jest wynikiem dokonanej weryfikacji w wyniku wcześniej przeprowadzonych badań pilotażowych. Czytelność prowadzonego przez Autorkę wywodu podnosi zamieszczenie w tym rozdziale monografii przykładowego arkusza ewaluacji poziomu dojrzałości procesowej. Rozdział piąty stanowi prezentację uzyskanych wyników badań. a nawet jeśli, to jak zauważa na str. 59 opierają się na relatywnie próbach badawczych. Autorce udało się zebrać wyniki badań ze 122 szpitali (na 951 wysłanych kwestionariuszy ankiet). Uzyskane wyniki odnoszą się do zdefiniowanych głównych kryteriów i obszarów działania. Uzyskane wyniki poddane zostały analizie statystycznej potwierdzając istotność badanych zależności. W związku z powyższym udało się nie odrzucić 11 z 12 hipotez. W zakończeniu dokonuje ona podsumowania zbiorczego odnosząc się do uzyskanych w pracy efektów.

Autorka posługuje się poprawnym merytorycznie i stylistycznie językiem, co powoduje lekkość czytania i śledzenia wywodu. Praca zawiera również poprawną grafikę. W pracy zastosowano harwardzki styl konstrukcji przypisów naukowych. Dobrze przeprowadzona kwerenda literatury umożliwia wskazanie w sposób krytyczny różnych podejść, w tym

niejednokrotnie polemicznych interpretacji, zawartych szczególnie w syntetycznych podsumowaniach. Bardzo ciekawym zabiegiem jest zamykanie każdego z rozdziałów podsumowaniem, gdyż poprawia to poziom ciągłości prowadzonego wywodu. Autorka skorzystała z 471 źródeł, głównie polskojęzycznych w tym 17 aktów prawnych. Wykorzystane w pracy źródła internetowe to 35 pozycji. Wykorzystane w pracy publikacje stanowią zarówno pozycje klasyczne, jak i nowe. Zdecydowana większość publikacji jest z ostatnich dwóch dekad. Wykorzystanie w pracy literatury, choć w niewystarczającym zakresie w zakresie podejścia procesowego, to jednak uznać należy za odpowiadające kanonom prac awansowych. Podsumowując przedstawione do oceny dzieło w ocenie recenzenta stanowi kompleksową i krytyczną propozycję rozwiązania problemu badawczego zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i metodycznym. Tym samym udało się Wnioskodawczyni osiągnąć na 297 stronach netto cele naukowe i aplikacyjne zaprezentowanych (opisanych) rozwiązań, co może przyczynić się do popularyzacji tej metody w środowiskach medycznych oraz dać asumpt do dalszych dociekań naukowych. Dokonana w pracy prezentacja treści teoretycznych i empirycznych pozwala na wyciągnięcie wniosków, że Habilitantce udało się wykazać również silny związek z praktyką. Autorce udało się wypełnić lukę badawczą nowymi treściami. Zaznaczyć należy przy tym, że samo dostrzeżenie problemu wynikającego z toczących się dyskusji zarówno wśród praktyków, jak i teoretyków zasługuje na uznanie. Szczególnie w kwestii wykorzystania zasobów, co prowadzić powinno do wyższej wydajności i jakości pracy. Za bardzo wartościowe należy też uznać zaproponowanie „*Autorski wielowymiarowy model oceny dojrzałości procesowej szpitali?*”.

Uwagi szczegółowe:

- Część założeń badawczych posiada charakter oczywisty w zakresie problemu i celu badawczego, a także hipotez.
- Autorka nie definiuje luki badawczej. Nie do końca wiadomo, czy chodzi o lukę na rynku wydawniczym w zakresie monografii naukowych dotyczących dojrzałości procesowej szpitali, w szczególności w zakresie zależności pomiędzy poziomem dojrzałości procesowej a jakością usług medycznych, czy właśnie o tę zależność?
- Ciekawym i ważnym poznawczo byłoby badanie porównawcze w zakresie postawionego problemu badawczego dotyczącego porównania organizacji publicznych i niepublicznych.
- W pracy brak jest zdecydowanego nawiązania teoretycznego do zagadnień efektywności.
- Autorka nie nawiązała do ważnych na naszym rynku wydawniczym przykładowych pozycji, choć nawiązuje do tych zagadnień, : B. Buchelt, *Koncepcja systemu zarządzania efektywnością pracy personelu medycznego w szpitalach*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2017; I. Rudawska, *Zintegrowana opieka zdrowotna – w poszukiwaniu poprawy efektywności*, Problemy Zarządzania 3/2011; J. Waśniewski *Wybrane różnice w ujmowaniu efektywności organizacyjnej*, Zarządzanie i Finanse (Journal of Management and Finance) marzec 2018, rok 16, Nr 1, cz. 1; M. Wiśniewska, G. Zieliński, *Wielowymiarowe aspekty doskonalenia podmiotów leczniczych*, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2014; M. Wiśniewska, *Jakość usług Medycznych, Instrumenty i modele*, CeDeWu, Warszawa 2018. Brakuje też ważnej z punktu widzenia merytorycznego Ustawy z 15 kwietnia 2011 r. O działalności leczniczej (Dz.U. 2020, poz. 295).
- Skróty zamieszczone w słowniczku (str. 7-10) niepotrzebnie są powtarzane (rozwijane) w treści opracowania
- Brak wykazu badanych podmiotów
- Nie opisane zostało podejście w zakresie triangulacji zaprezentowanych badań, pomimo wykorzystanych wielorakich metod badawczych
- Pomimo zastosowania w rozdziale trzecim właściwego podejścia do określenia rezultatu badań opartych na hipotezach Habilitantka w zakończeniu posługuje się zwrotem „hipoteza

została pozytywnie zweryfikowana³. Z punktu widzenia badań ilościowych, a takimi one były poprawniej byłoby przyjąć, że hipotez tych nie można odrzucić³.

Powyższe wybrane uwagi i sugestie, w ocenie recenzenta, nie stanowią uwag krytycznych, jedynie powinny stanowić potencjalną inspirację dla badaczy tego ważnego problemu. Przedstawiona do recenzji w zakresie głównego osiągnięcia naukowego monografia stanowi bardzo rzetelne opracowanie naukowe, mogące mieć również praktyczne zastosowanie.

b. Ocena pozostałej aktywności naukowej

Habilitantka podaje, że uczestniczyła aktywnie w 45 konferencjach naukowych, w tym 22 o charakterze międzynarodowym oraz 23 o charakterze krajowym. Zauważyć można, że tematyka zaprezentowana w przytoczonych pracach odnosi się do praktyki zarządzania w podejmowanych przez Habilitantkę aktywnościach, badawczych, dydaktycznych i eksperckich. Habilitantka publikuje głównie w języku polskim. Opracowania te są z reguły wieloautorskie. Prezentowane są z reguły w formie doniesień konferencyjnych zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, choć również w publikatorach zwartych jako osobne rozdziały. Habilitantka nie posiada publikacji odnotowanych w bazach Web of Science oraz Scopus. Posiada również dość znaczny dorobek badawczy (projektowy). Dotyczy on zarówno głównego nurtu badawczego, jak i dydaktyki - w tym względzie trudno mówić o ich charakterze naukowym.

4. Sumaryczna ocena aktywności naukowej Wnioskodawczynie po uzyskaniu stopnia doktora

Informacje zawarte w poniższej tabelicy pozwalają na identyfikację aktywności i dorobku Wnioskodawczynie. Podkreślić jednak należy zdecydowanie, że przyjęta formuła z założenia odnosi się tylko do prezentacji dorobku i nie posiada charakteru ocenego (poza komentarzem zamieszczonym pod poniższą tabelicą).

Tablica 1. Syntetyczne ujęcie osiągnięć Habilitantki

Kryteria	Wykazane w autoreferacie osiągnięcia Habilitantki odpowiadające kategorii oceny
autorstwo lub współautorstwo monografii, rozdziałów i artykułów o zasięgu krajowym lub międzynarodowym	1 monografia o zasięgu międzynarodowym (współautorstwo) 6 monografii naukowych o zasięgu krajowym (2 samodzielne) 30 artykuły (11 samodzielnych) 51 rozdziałów (38 samodzielnych)
sumaryczny <i>impact factor</i> publikacji naukowych)	Dwa artykuły we współautorstwie wykazane w: Google Scholar Citation Report – 1,69 IF SJIF – 6,614 IF Sumaryczny IF - 9,27
liczbę cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS);	Nie wykazano w autoreferacie

³ Szreder M. *Błędy nielosowe i ich znaczenie w testowaniu hipotez*, Wiadomości Statystyczne/ The Polish Statistician, vol 66, 2021, 3



indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS);	Nie wykazano w autoreferacie
kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach	Nie wykazano w autoreferacie
międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność odpowiednio naukową	Nie wykazano w autoreferacie
wyłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.	45
uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych lub krajowych	Nie wykazano w autoreferacie
udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji	22 konferencje o zasięgu międzynarodowym 23 konferencje o zasięgu krajowym 13 konferencji z pełnią funkcją Członek Komitetu Naukowego, Członek Komitetu Organizacyjnego (PWSZ AS)
otrzymane nagrody i wyróżnienia indywidualne	13 nagród, w tym 10 Rektora PWSZ AS
udział w konsorcjach i sieciach badawczych	Wykonawca w projekcie UE we Wrocławiu (NCN) Wykonawca w projekcie Uniwersytet Jagielloński w Krakowie („Dialog” MNiSW)
kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych	3
redakcja lub współredakcja monografii udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism	Logistyka. Współczesne wyzwania (11 redakcji głównie we współautorstwie); Administracja publiczna – zagadnienia prawne i koncepcje zarządzania (4 redakcje we współautorstwie);
członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych	Członek: The European Public Health Association Członek: Wałbrzyskie Towarzystwo Naukowe, PTE, Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją, Polskie Towarzystwo Towaroznawcze, Polskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego Członek wspierający/Członek Rady Programowej: Fundacja MUSEION, Klub Polskie Forum ISO 9000
osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki	Wyłoszenie referatów (10 wydarzeń)
opieka naukowa nad studentami	37 studentów 1 stopnia (inżynier)
opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego, z podaniem tytułów rozpraw doktorskich	Nie wykazano w autoreferacie

staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich	Nie wykazano w autoreferacie
Informacje o współpracy z sektorem publicznym i gospodarczym, w tym wykonanie ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie organów władzy publicznej, samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców	Wpływ wybranych systemów zarządzania jakością na jakość usług medycznych w publicznych i niepublicznych zoz Miasta Wałbrzycha, Gmina Wałbrzych, 2013 Opracowanie dokumentacji dla szkół wyższych do wdrożenia pilotażowego programu pozakonkursowego pt. Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych, MNiSW, 2018 Opracowanie procedury oszacowania ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych oraz określenia skutecznych i proporcjonalnych środków przeciwdziałania wystąpienia nadużyć finansowych, dla PWSZ AS, 2017 Przygotowanie opinii dla MNiSW dotyczącej wyników średniookresowej ewaluacji wdrażania pilotażowego programu praktyk zawodowych w ramach projektu pozakonkursowego o charakterze koncepcyjnym „Program praktyk zawodowych w PWSZ AS”, MNiSW 2020
udział w zespołach eksperckich i konkursowych	3 granty naukowe, w dwóch kierownik, w jednym członek Specjalnego Zespołu Ekspertów Członek (3) i Przewodnicząca (1) Komisji Konkursowej w ramach PWSZ AS
recenzowanie prac naukowych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych	Nie wykazano w autoreferacie

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie nadesłanej dokumentacji

Na podstawie powyższego zestawienia dorobek Habilitantki uznać należy za pozytywny, szczególnie w relacji do zamieszczonego w autoreferacie dorobku do uzyskania stopnia doktora jest on znacząco większy. Habilitantka przywołuje w zestawieniu dorobku 7 monografii (dwie samodzielne), w tym jedna w języku angielskim (współautor) wydana przez Gdansk University of Technology Publishing House. Od momentu uzyskania stopnia doktora nauk opublikował 51 rozdziałów, z czego 38 indywidualnych, w monografiach naukowych. 48 z nich jest o zasięgu krajowym, a 3 o zasięgu międzynarodowym. Publikacje odnoszą się głównie do szerokiego kręgu zagadnień związanych z aktualnie ważnymi dla regionu zagadnieniami. Opublikowane artykuły w liczbie 31 stanowią w 11 przypadkach opracowania samodzielne. Z liczy tej 7 artykułów jest opublikowane w źródłach o zasięgu międzynarodowym, a 24 o zasięgu krajowym. Prace te nie weszły do szerokiego obiegu zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Habilitantka publikuje głównie w języku polskim w uczelnianych oficynach wydawniczych. Sumarycznie biorąc jednak pod uwagę kryterium ilościowe i jakościowe dorobek Habilitantki jest relatywnie wysoki (1004 pkt. MNiSW oraz 9,27 IF). W Jej dorobku dostrzec można szereg pól aktywności, na których z powodzeniem się realizuje, co uznać należy za pozytywne. Efektem tej aktywności jest również powoływanie Jej do różnych gremiów (Rada Rozwoju Gospodarczego Miasta Wałbrzycha – 2019). Dostrzec również należy sukcesy osiągnięte w działalności dydaktycznej, jak chociażby promotorstwo prac inżynierskich. Nie ma więc wątpliwości, że Habilitantka jest cenionym pracownikiem dydaktycznym i badawczym. W tym zakresie ocena tutaj musi być pozytywna.

5. Cytowania

Wnioskodawczyni może pochwalić się bogatym dorobkiem publikacyjnym zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia doktora.

Tablica 2 Wykaz publikacyjnych osiągnięć naukowych

L.p.	Osiągnięcie - wykaz	Przed uzyskaniem stopnia dr	Pkt	Po uzyskaniu stopnia dr	Pkt
1	Monografie naukowe	-	-	8	360
2	Rozdziały w monografiach naukowych	-	-	51	308
3	Opublikowane artykuły w czasopismach naukowych	7	15	38	267 (9,27 IF)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych w Autoreferacie

Habilitantka po uzyskaniu stopnia doktora w oparciu o obowiązującą punktacją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykazała 1004 punkty do 2020 r. Habilitantka opublikowała również we współautorstwie 2 artykuły w czasopismach z listy JCR, co daje sumaryczny Impact Factor 9,27. Według bardzo popularnej bazy Google Scholar indeks H wynosi 4, a liczba cytowań 88 (włącznie z autocytoowaniami). Według tej bazy wszystkie cytowania bez autocytoowań dają wynik 48. Są to wysokie wartości świadczące o dużej aktywności naukowej Habilitantki. Niestety Habilitantka nie jest absolutnie rozpoznawalna w bazach Web of Science i Scopus. Nie jest to w mojej ocenie zarzut, gdyż Habilitantka prowadząc swoje badania może jednocześnie wpływać na podniesienie jakości życia lokalnych środowisk.

6. Konkluzja

Temat rozprawy habilitacyjnej zdecydowanie jest interesujący, inspirujący i zasługuje na zajęcie się nim w sposób dogłębny. Przytoczone uwagi odnoszą się w ocenie recenzenta do podniesienia walorów tej pracy. Na uznanie i szacunek natomiast zasługuje aktywność organizacyjna i popularyzatorska Habilitantki. Szczególnie aktywna też jest w obszarze kreowania dydaktyki. Pomimo tego, że tematyka pracy jest bardzo aktualna i przyznać należy o dużym poziomie aplikacyjności. Duży walor poznawczy występuje w próbie połączenia zagadnień podejścia procesowego i zagadnień jakości. Warsztat badawczy Habilitantki jest dojrzały. Za pozytywne należy uznać dość wysoki poziom cytowalności, a także dorobek dydaktyczny i popularyzatorski Wnioskodawczyni. W ocenie recenzenta zarówno prace naukowe Habilitantki, jak i główne dzieło przedłożone jako osiągnięcie naukowe mogą mieć znaczenie dla praktyki dotyczącej działalności szpitalnej. **W związku z powyższym oceniam pozytywnie przedstawione do oceny dzieło oraz wymieniony dorobek naukowy popieram Wniosek Habilitantki, Pani dr Beaty Detyna, do Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Częstochowskiej o uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk habilitowanych w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości.**

Jarosław Waśniewski